

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspeditelj v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 102.

V Ljubljani, v soboto 5. maja 1894.

Letnik XXII.

Kriza v Hohenwartovem klubu.

Telegrafična poročila so včeraj svet iznenadila z novico, da je nastala v Hohenwartovem klubu resna kriza in sicer pri razpravi glede vladne valutne predloge. Gre se namreč zato, da država spravi iz prometa državne papirnate goldinarje, petake in petdesetake ter jih namesti s papirnimi in srebrnimi denarji, katere bi izdajala avstro-ogrška banka. Za sedaj hoče vzeti finančni minister pri avstro-ogrski banki oziroma pri Rotschildu na posodo 100 mil. gl. v zlatu. Za teh 100 mil. gl. morali bi avstrijski davkoplačevalci plačevati za zmeraj 4 mil. gl. obrestij. Teh 100 mil. gl. dobila bi avstro-ogrška banka brezobrestno, zato pa bi izdajala note-bankovce. Te pa bi morali ljudje obrestovati s 5 do 6 %; banka torej pridobi pri tem vsako leto 5 do 6 mil. gold. Toda to je še le začetek. Za preosnovo valute namreč ne bo zadostovalo teh 100 milijonov gld., katere finančni minister zahteva za zdaj, ampak bo treba zato 412 milijonov gld., kar bo zahtevalo obrestij 17 letnih mil. gld. in Rotschildu donášalo letnega dobička 21 do 25 mil. gld. Ze iz tega je jasno, da tudi pri tem drugem dejanju valutne reforme ima dobiček le veliki kapital, občutno izgubo pa revnejši davkoplačevalci. Zato pa vidimo tudi zastopnike velikega kapitala noč in dan na delu, da se čim preje izvrši: valutna preosnova, vidimo pa tudi zastopnike stiskanih krščanskih narodov, kako neumorno in obupno se boré proti taki preosnovi valute, pri kateri bi žel le veliki kapital.

Finančni minister prišel je v konservativni klub ter tam pojasnjeval svoje stališče. Ko se je pa po njegovem odhodu klub o tem posvetoval, pokazali ste se dve stranki v klubu: jedna, na čelu ji nemški konservativci Dipauli, Morsey in Ebenhoch, proti predlogom finančnega ministra, druga

na čelu ji češki veleposestniki s Hohenwartom, za predlog.

Ker je precej poslancev vzlasti veleposestnikov bilo odsotnih, bil je predlog nemških konservativcev, da se konservativni klub izreče za odložitev valutnih predlog na nedoločen čas, vsprejet z večino glasov. Na to je Hohenwart izjavil, da on odloži načelnštvo kluba. Kakor listi poročajo, poravnala se je vsa ta stvar: Hohenwart ostane načelnik kluba in članom konservativnega kluba je na prosto dano, glasovati za ali proti valutnim predlogam. Kakor vedno so tudi tukaj višji državniški in politiški oziri pokopali eminentno važno gospodarsko vprašanje.

Ni nam znano, kako da so razen Hohenwarta glasovali slovenski poslanci v tej zadevi v klubu vendar smo mnenja, da so tudi v tem vprašanju, kakor doslej v drugih, solidarno postopali z nemškimi konservativci.

Izjavljamo pa tukaj odkrito in naravnost: Dan za dnevom se nam manjša tudi tista mrva zaupanja, katero smo še do sedaj imeli v koalicijo. Dogodki zadnjih tednov so nam zato povoda — preveč! Dva poslanca Treinfels in Pininski drznila sta se sramožljivo sicer, a vendar jasno poudarjati krščansko vzgojo, a sta bila brezozirno napadana od koalirancev, ki se pa sami sedaj oblastno pripravljajo slovesno obhajati 25letnico novega šolskega zakona. Krščanski poslanci torej niti govoriti ne smejo za versko šolo, dočim je liberalcem še vedno v veljavi in proslavi mejverska šola! — V narodnem oziru smo tam, kjer smo bili; v gospodarskem oziru pa vse vlada in odločuje veliki kapital v škodo ljudstev.

Naše krščansko-socijalno stališče nam prepo-veduje kakorkoli sodelovati pri zistemi, katera je nam katoliškim Slovincem v mnogem oziru kvarljiva. Kaj da pride, ne vemo, a to vemo, da valutna pre-

osnova se ne vrši v prosep države in njenih narodov, marveč le v prosep velikega kapitala in zato obžalujemo, da uprav slovenski zastopnik grof Hohenwart s krizo, katero je povzročil v svojem klubu, ovira prosto postopanje krščansko-socijalnih poslancev svojega kluba.

Politika brez jasnosti.

Znano je, kako se je v poljskem kolu že večkrat sprožila misel, naj bi se šleški Poljaki branili nemškemu nasilstvu. Zadnjič zopet, pred nekaj dnevi; „Przegľad“ piše o tem z dne 2. maja takole: „Bodi, kar bodi, celo število Poljakov na Šleškem, in za to se jedino gre, ne iznaša nikakor 200.000 duš. — Ni mogoče zahtevati od poljskega kola, da bi izključno koristi tega odlomka 150.000 šleških Poljakov bile podlaga njegovi politiki. Kolo ni tako delalo za vlade Taaffejeve in tudi sedaj ne more delati tako, ne more tedaj razbijati koalicije zato, ker naši rojaki na Šleškem niso popolnoma zadovoljni in imajo vzrok pritoževati se proti nemškemu strankarstvu, ne more vprašanja morebitne razdelitve Šleškega po narodnostih stavljati na mečevi ojstrini. — Vsega tega kolo ne more storiti in zato se tudi to ne sme zahtevati od njega. — Res bi bilo to jako koristno Mladočehom, če bi spor mej Poljaki in levico razdružil koalicijo. — — Mej tem pa smo za gotovo prepričani, če imajo naši rojaki na Šleškem povoda, pritoževati se proti Nemcem, bi jim bile češke aspiracije še mnogo nevarnejše“ itd. — Reči moramo, da mi ne znamo in ne moremo in nočemo tako pisati. Tako gola strankarska sebičnost, kakor se kaže iz teh besedij, ni dostojna vodilnega lista.

A poleg tega je tako mišljenje utemeljeno na grozni zmoti. Kdor misli, da se bo dalo vse le tihim, zvitim, diplomatičnim potom doseči, se moti.

LISTEK

Dve sestri.

(Povest. — Slovaški spisal Sv. Hurban Vajansky.)

V. Nad vodo.

Bárányi in njega lopovska tolpa skrbela je za izmišljeni in razširjeni klevet. Vidinska je prišla skoro brez duše v Kolesno. Prestrašile in vgorčile so jo govornice, katere so bliskovito begale po mestu. Starec se zaklene v svojo sobo, kričeč: „Ne hodi naj mi pred oči!“ Mučna trenutja prebil je stari puritanec. „Se nikoli nisem imel povoda, pobešati očij! Zdaj se bojim pogledati ljudem v oči. Menil sem, da se zaceljena stara rana ne odpre nikdar več! Toda resničen je božji zakon! Greh se podeduje, on prehaja od roditeljev na otroke.“

Muke, katere je občutila Ana, presežale so skoro nje duševne moči, Ana je padala pod njih težo. Vse zlo, ki je zadelo h krati njih tihi dom, zakrivila je ona. Očetov srd, sestrina žalost, hiranje matere, potrto srce Vojtehovo, vse to vriščalo je nanjo: Ti si naša nesreča!

Kaj storiti, kako se rešiti pred zlobo, kako se izmotati iz labirinta?

Kdo je tega kriv? On, edino on, ki je posegel nasilno v nje usodo.

Obupno sede k mizici.

„Velecenjeni gospod!“ tako je pričela list, — „obnašanje vaše nasproti slabotni devi bilo je povod slabim govoricam. V dokaz temu priložim dopis vašega prijatelja Bárányija, ta vam pové vse. Vi ste skazili življenje moje in spodkopali mir moje duše. Po mestu še širijo govornice, ki siabo osvetlujejo mene in našo hišo. Vi sami najbolj veste, kako ne-utemeljene so vse te spletke. Imate li troho usmiljenja, popravite, kar ste skazili. Vrnite hčeri očeta in očetu hčer.“

Polglasno prečita te vrstice in ostrmi. Vsaj je to nov prestopok. Ona ga je prosila, naj jo pusti v miru, in zdaj se mu približuje sama, njemu, ki je baje povzročil nelepe govornice. On je bil mož beseda, ona mu daje priliko, da jo sme priložiti ne-kažnjen. In kako suhoparno, slóvejo nje vrstice. Kaj bo on storil?

Tresočo roko vtakne listek v zavitek. Štirinajstletni deček stoji na hodniku, da ga nese Važec-k-mu. Takemu paglaveu naj izroči svoje skrivnosti. Kaj bo iz tega nastalo?

„Hodi urno“, pravi dečku in mu da listek.

Na hodniku v kotičku igrata se otroka.

„Igrava se, Janko“, dé Milka svojemu bratu resno. „Ti, boš ata; zmerjaj me in kriči, jaz bom pa jokala!“

Ana se strese. Iskreno poljubi Milko in zbeži razburjena na vrt. Vže je bilo vse opustošeno na njem. Mrazovi so posmodili rastlinstvo. Urno teka po mokrotnih stezah, posutih s peskom. Razdražena, nestrpna še opažala ni, kako vlažno brije oktobrovi veter. Gre toraj k materi.

Mati je sedela zamišljena na svojem divanu. Ru-meakasto blede nje obličje izražalo je nepopisno bol.

„Blizje, blizje“, pravi svoji hčeri. „Da“, nadaljuje, verjamem, da smo zašli v mreže nedoumnosti. Ti še zmožna nisi za kako nelepo dejanje. Glej, da se spraviš z očetom in ga pomiriš! Pojdi sem k meni,“ šepete Varinska. Ana pritisne uho k ustom svoje matere.

Nastala je izpoved, mučna za mater in hčer. Varinska je vanjo vdihnila ból vsega življenja. Ana toliko da diše. Lici ji goreti vsled razburjenosti, oči se napolnijo solzami. Goreče poljubljuje materino roko, na nje prsih skriva svoje obličje.

„Odpusti, odpusti mi vsaj to“, šepeta Varinska, „skoro bom stopila pred prestol božji! Ana, draga Anica, sprejmi v svoje srce ubogo Eleno. Bodi ji mati. Dalje ni mogla, zatisnila je oči in obležala ko mrtva. Da, ona je bila mrtva žena.“

Po obedu gre Ana z doma. V daljavi ugleda svojega sela, idočega proti domu. Močno ji utripa srce, ko ji izroči pismice v ukusnem zavitku.

Od dne do dne bolj vidimo, da hoče imeti ljudstvo odkritosrčnost v javnem življenju: odkritosrčen načrt in odkritosrčen akcijski program. Dva taka načrta poznamo: katoliški in socialistični. Vse drugi, in naj si tudi nadevljeje ime radikalnosti, so zvičajni, v večini nejasni, abstraktno skovani načrti, izvirajoč nekaj iz človeške neumnosti, nekaj pa iz njegove strastvenosti!

Samo odkritosrčnost more biti radikalna. Kdor pa hoče biti odkritosrčen, mora najprej sam o sebi vedeti, kaj prav za prav namerava, sicer pri najboljši volji ne more biti odkritosrčen, niti jaseh. Naši domači politični nasprotniki so nam v tem jako lep dokaz. Brez jasnih načel jadrajo dalje, kam, sami ne vedó. Zato je pa najslabše ime, katero se jim more dati, ime: radikalei. Vse preje so, nego to. Nam, ki se spominjamo še prav dobro, kakšno vlogo so igrali življi, sestavljajoči nasprotno nam vrste, se zato more vzbuditi le pomilovalen nasmeh, če nas taki možje hoté učiti domoljubja.

Politična odkritosrčnost pa zahteva dalje tudi, da se hoče povedati, kar se misli. Pa vse se ne sme. Časih je treba zatajiti vse svoje prepričanje in se pokazati v slepilni obleki. Taki ljudje niso za odkritosrčno politično delovanje. Slepe miši se lové, koder nastopajo!

Mi za-se ne moremo potrebovati takih mož. Jasen, odkritosrčen katoliški politični načrt zahteva mož, ki ga hočejo tudi z jasnim odkritosrčnim političkim delovanjem doseči. Bog nam jih kmalu dovolj obudi!

Govor poslanca dr. Ferjančiča

v državnem zboru dne 11. aprila 1894.

(Dalje.)

Narodna enakopravnost.

Reči moramo, da smo slišali v budgetnem odseku marsikako našim težnjam naklonjeno besedo, ali vse te besede so se v nič razkadile z govorom gospoda finančnega ministra minolo soboto. Lepe besede zginile so kot milini mehurčki, ko je izpregovoril finančni minister Plener. Gospod finančni minister je naravnost povedal, da stoji na stališču varovanja narodne posesti. Ko čitamo mi in slišimo, kaj se vse smatra za narodno posest, se ni čuditi, da se taki posesti protivimo. Tako se je s tega stališča presojevalo celó imenovanje okrajnega šolskega nadzornika za breški okraj in se je trdilo, da bi bilo kratenje nemške narodne posesti, ko bi se na to mesto imenoval kak Slovenec, ker je bil dosednji nadzornik Nemeec.

Pri taci razmerah mi ne moremo dopuščati kake narodne posesti, ker ne moremo dopustiti, da bi nastala kaka stagnacija.

Gospod finančni minister je mnogo govoril o narodni enakopravnosti. Rekel je, da s to besedo nikamor ne pridemo, ker se pod enakopravnostjo vsakdo misli kaj drugega. Taci besed nismo še slišali z vladne klopi. Za nas je pojem narodna enakopravnost, jednaka pravica za vse, jaseh. Le tisti tega pojma ne razumijo, ki ne morajo enakopravnosti priznati in za-se zahtevajo predpravice. Za nas je enakopravnost to, da vsak državljan pri pouku, pri sodišču in v upravi dobi svojo pravico v svojem jeziku.

Finančni minister je rekel, da do enakopravnosti moremo priti le po kompromisu in da je potrebno, priznati nekatere pravice državi. Mi smo s tem zadovoljni in hočemo tudi javno mnenje na to pripravljati, samo da se državne zahteve ne smejo tako raztegniti, kakor se je izustil visok uradnik, da se narodom in njih jezikom priznava le najpotrebnejše, vse drugo naj se pa vrši v nemškem državnem jeziku.

V kaj tacega ne moremo privoliti, temveč baš nasprotno. Narodi in njih jeziki naj dobé največ, kolikor je mogoče, centralna uprava pa le najpotrebnejše. Le tako se približamo k članu 19. osnovnih zakonov. Pa še v tem slučaju smo le mi popustljivci, ker zakon ne pozna nobenih predpravice. Več kot mi pa lahko vlada stori v tem oziru. Lahko pripravi razmere, ki bodo pripeljale do narodnostnega zakona. Lahko pripravi razmere, da nam ne bode treba drugega, kakor vzakoniti jih.

Naj se le zabrani, da Nemci in Italijani ne bodo dobivali slovenskih dopisov, kar se tako ne zgodi, pa naj se tudi prepereči, da Slovenci in Hrvatje ne bodo dobivali dopisov v drugih jezikih, kar se pa dogaja. Tako dobimo razmere, katere bode treba le v paragrafe spraviti.

Ne le uradi, temveč tudi šole naj postavijo na naravno podlago in tudi tukaj bodo zginile težave. Tukaj mora pred vsem vlada ukreniti olajšave in narediti red. To se vse ne da doseči, če se postavlja na stališče narodne posesti in zahteva, da vse ostane pri starem.

Vlada se še toliko popeti ne more, da bi na uradnih napisih in pečatih zaznamovati dala kraje v slovenščini. Tukaj kaže vlada trdovratnost, ki bi bila vredna boljše stvari. Tega ne zahtevamo le iz narodnih oziróv, temveč da se spozna občinstvo, ki išče urad, in doseže večja varnost pri prometu. Vsa krajevna imena tudi niso jednaka ali podobna. Tako je Adelsberg slovenski Postojina, Lichtenwald Sevnica, Prassberg Mozirje, Pinguente Buzet itd. To so popolnoma različna imena in ta imena bi morala biti razvidna na napisih in uradnih pečatih.

To zato omenjam, ker razpravljamo poglavje „Ministerski svet“ in baš ta stvar seže v vse resorte. Predlagal bodem resolucijo:

„O kr. vlada se pozivlje, da naj potrebno ukrene, da se v slovenskih in hrvaških krajih na napisih uradov in poštnih pečatih napravijo slovenska oziroma hrvaška imena.“

Vsa stvar bode stala le nekaj stotakov. Taci troškov se pač ne sme ustrašiti, da se ustreže tako veliki potrebi. S tem se naredi pot narodnostnemu zakonu. Narodna posest se tudi prav za prav ne bode motila. Nemci in Italijani obdržé svoje, le Slovenci tudi svoje dobé. Da bi vse ostalo pri starem, v tako politiko ne privolimo, posebno ne, ker se je volilna reforma odložila do konca sedanje legislative dóbe.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. maja.

Nevarnost za koalicio. Kakor se piše iz poljskih krogov v Šleziji v „Kons. Corr.“, šleski Poljaki ne mislijo mirno čakati, ako se koalicio na njo ne bode ozirala. V Šleziji je poljsko šolstvo tako zanemarjeno, da tako dalje več ne sme ostati. Neobhodno potrebni sta za šleske Poljake poljska gimnazija in dvojezično učiteljišče. K nemški narodni posesti pač to ne spada, da bi za nenemške otroke bile le nenemške šole. Nemški liberalci vedno trdijo, da nečejo nobene krivice, pa tudi nobenega kratenja pravic družim narodnostim. Tu v Šleziji imajo liberalci priložnost, da pokažejo Slovanom, da je zanje mesto v koalicio, če zahtevajo le naravne pravice in ne hrepene po kakih premembah državne organizma. Če Nemci odklone poljske zahteve v Šleziji, s tem le pokažejo, da so neodkritosrčni v vsakem oziru. Šleski Poljaki bodo izstopili iz koalicio, ako se njih želje ne izpolnijo. — Šleskih Poljakov v Šleziji je pač malo in liberalci bi se dosti ne zmenili, da ni nevarnosti, da izstopijo še nekateri drugi Poljaki. Če se pa začne rušiti poljski klub, pa je po koalicio.

Bolgarija. Pariški dopisnik „Timesov“ hoče vedeti, da se kmalu prizna sedanji bolgarski knez. Sultan bode predlagal velevlastim, da se prizna sedanje stanje v Bolgariji. Avstrija, Nemčija, Italija in Anglija sta pripravljene priznati bolgarskega kneza. Nam se ne zdi ta naredba prav verojetna. Gre se tako le zaradi Rusije. Če prizna Rusija kneza ni nobene dvombe, da ga tudi druge države, ali pa ne verjamemo, da bi Rusija bila voljna priznati kneza. Če ga ne prizna Rusija, mi ne verjamemo, da bi pa hotela priznati Nemčija, ker se sedaj poganja za rusko prijateljstvo. Priznanje Avstrije, Anglije, Italije in Nemčije pa še tudi stvari ne reši, temveč bi jo še le poostrilo. V berlinski pogodbi ni določeno, morejo li vse evropski vlasti priznati kneza bolgarskega ali le večina, Rusija in Francija bi se najbrž postavili na stališče, da za marajo priznati vse in težko bi se dalo le tem doseči kako sporazumljenje. Sicer pa razmere v Bolgariji kažejo, da stvar še ni tako nujna in Bolgari še lahko čakajo.

Kongresni odbor srbske narodne cerkve je imel seje od 16. do 20. aprila. Rešil je 350 stvari. Patrijarh je naznanil potom ogrskega ministerskega predsedstva cesarju, da se na 20. dan maja sklicuje cerkveni kongres. Odbor je ukrenil vse potrebno, da srbske občine kakor hitro je moč plačajo stroške kongresa. Obrnil se je do političnih oblastev, da hitro iztirjajo te stroške. Letošnji kongres bode pomenljiv posebno, ako se vsprejme civilni zakon. Sklepało se bode o tem, se li pošlje deputacija do cesarja s prošnjo, da naj ne potrdi te postave. To deputacijo bode menda vodil patrijarh sam. Odposlanstvo bode na višjem mestu pojasnilo, da civilni zakon nasprotuje ustavno priznanim pravicam srbske cerkve. Te pravice se ne smejo jednostransko rušiti. Srbi se nadejajo, da dosežejo svoj

„Milostiva gospodična!“ čita Ana. Žarno jesensko solnčice obseva beli papir, da so bolele kar oči. „Klevetnika kaznoval bo moj bič; vi pa se pojavite iz teh homatij čiste ko danica. Življenje svoje žrtvujem za vas in čast vašo. In zdaj pa še jedno besedo. Nisem se približal k vam vsled svoje oblube, toda gnjusna laž je slučajno spravila naji v toliko. Ne pehajte od sebe človeka, ki vas zahvaljuje za probujenje k pravemu življenju. Dovolite, da smem z vami govoriti brez prič. Jutri pred poldnem vas pričakujem pri reki. Pridite v mojo in svojo korist.“

Doma je Ana našla Štasnega. Bil je bled, utrujen do smrti. Vprašal je po Eleni. Elena ni ostavila svoje sobe.

„Pojdite k nji“, pošepče Ana ubogemu Vojtehu, kateremu je neka skrivnost težila dušo. On jo uboga. Najde jo tiho, toda otožno. Oči njene so čudno blestele. Prosi ga, naj sede.

Srce je idejalistu pokalo, videč premeno s prej veselo devojko. Shujšala je in bledela.

Dolgo sedita oba molče. Konečno Elena opusti ravnodušje. Glavo nasloni na divanov ročaj in iz prsij ji puhte tibi vzdih.

„Bodi pametno, dete moje!“ pravi Elenki Njemu samemu bilo je tesno pri srci. Anina postava se je umikala, ginjevala pred njim, prevagovala je krasna Elena: Uganka bila je rešena. (Dalje sledi.)

† prelat vč. g. Andrej Alijancič.

(Konec.)

c) Omenim naj poslednjič še s par vrsticami nekoliko o njegovi dobrotljivosti in o usmiljenosti do ubogih. Veoč, da bi bil vč. gospoda v dušo razžalil, ako bi ga bil zaradi teh lastnostij živega hvalil, ker je gotovo dobrote delil iz ljubezni do Boga in do bližnjega, ne pa, da bi mu bil svet hvalo pel, spominjam le na brezštevilne zbirke milodarov v dolgi vrsti poslednjih let, na nesreče po ognju in uimah po Kranjskem, Koroškem in Štajrskem, na tisuče večih in manjših požarov in vprašam čitatelje teh vrstic: Čigavo ime ste vselej pri taci nesrečah videli med prvimi darilci? Ali ni bilo baš g. A. A. prvo, ki se ni nikjer pogrešalo? Še starček z 80 leti nas Kranjceev ni nobenkrat pozabil, kakor nas je pri slednjem dobrem in katoliškem podjetju po svoji moči podpiral. Meni samemu, ko je l. 1874 v M. na Kočevskem pogorelo 9 hiš, poslal je nenadoma pismo, ne da bi mu bil jaz o tem kaj naznanil, ter v njem 10 gld. z opombo: „Pauperes semper habebitis vobiscum. Beatius est autem magis dare, quam accipere. Bral sem v „Slov.“, da je Vašo vas zadela velika nesreča. Ubogi pogorelci! Žato Vam brž pošljem mal prispevek za prvo pomoč“. In drugič, ko je farna vas K. pomladi l. 1883 dne

3. sušca skoraj vsa pogorela, bil je zopet pri prvih, ki mi je doposlal 20 gld. Po teh pošiljatvah jel sem še le zasledovati darove pri drugih jeduacih nesrečah; a povsod sem bral veče ali manjše dele iz g. A. A. . . . čeve roke. Da je pa vse to zamogel in se je še celo v svoji oporoki spomnil cerkve in koverske šole, prihranil si je to s svojim skromnim življenjem. Zakaj kdor ve, da se krške škofije duhovniki morejo le s pičlimi plačami bahati, ta se bode le čudil g. A. darežljivosti. To naj zadoščuje, da mu zakličem: „Gospodu posojuje, kdor se ubožnih usmiljuje. In tak ima veliko priprošnikov pri Bogu in nemogoče je, da bi Bog molitev in solz tolike množice ne uslišal“. Zategadelj pač za gotovo smemo upati, da so se izpolnile nad g. A. besede Kristove: „Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli!“

Njegove zasluge, njegova vernost in bogoslužnost, njegovo zvestobo v spolnovanju vseh stanovskih dolžnostij, njegovo usmiljenost in darežljivost do ubogih mu je pa Bog že na tem svetu plačeval, ter mu je dal doživeti redko starost 80 let in 5 mesecev, ko ga je že poprej z drugim duhovskim odlikovanjem bogato odičil. Zakaj že l. 1872 imenovali so ga pokojni škof Wiery častnim kanonikom svojega vč. kapitula in leta 1873 postal pravi kapitulat ali kanonik krški, kje je ob jednom vodil tudi

namen, ker civilni zakon zares nasprotuje starim, dolgo let prizanim pravicam.

Pravoslavni in prostozidarji. Srbski cerkveni list v Belem gradu „Vestnik Srbske Cerkve“ je te dni presenetil narod s člankom, kateri je vreden, da ga podamo čitateljem. Omenjeni list naznanja povodom pravoslavnih velikonočnih praznikov srbskemu narodu apostoljski blagoslov patrijarhov, potem pa piše v ravno tej številki o odnošajih mej pravoslavno cerkvijo in prostozidarstvom. Zavrača mnenje da bi bili prostozidarji nasprotniki srbske cerkve. Prostozidarji sami pravijo, da pravoslavna cerkev nikoli ni ovirala svobode mišljenja in vere, ker je vedno se držala naroda ter pospeševala težnje njegove. Krščansko pravoslavno cerkev prostozidarstvo še podpira v njenih težnjah. Prostozidarji dobro poznajo pomen srbske cerkve za narod in jej ne morejo biti nasprotni. Srbska cerkev ne zavzemlje tistega stališča proti prostozidarstvu kakor katoliška. Prostozidarstvo in srbska cerkev težita po resnici in ju je zatorej treba podpirati. — Nam se ta hvalospev prostozidarstva v srbskem cerkvenem listu ne zdi čuden. Pravoslavne in prostozidarje veže sovrastvo do katoliške vere, poleg tega je pa srbska cerkev povsem odvisna od vlade, ministerski predsednik in minister bogočastja sta prostozidarja in to nam vse pojasni.

Nasprotja v pruskem ministerstvu. Mej pruskim ministerskim predsednikom in državnim kancelarjem baje ni nobenega nasprotja. Grofu Capriviju nasproten je najbolj finančni minister Miquel. Poljedelski minister pl. Heyden je pa odločno na Caprivijevi strani. Učni in pravosodni minister imata mnogo nasprotnikov. Železniški minister ima nasprotnika v generalnem voditelju pošt pl. Stephanu. Vseh teh nasprotstev je pa to krivo, da ni mej ministri nobene skupnosti. Ministri ne vidijo svojega načelnika v ministerskem predsedniku, temveč le v cesarju. Sploh se kaže, da se cesar preveč direktno meša v državne stvari. Mogoče je, da še letos odstopi državni kancelar grof Caprivi. Naslednik mu bode najbrž pl. Bronsart ali pa grof Zedlitz. Seveda bode novi kancelar kmalu imel jednako težaven položaj, kakor ga ima grof Caprivi.

Socijalne stvari.

Kje je vzrok protijidovskemu gibanju?

Ruski in poljski listi objavljajo to-le delo usmiljenja: „Ko je pred dvema letoma grozni glad gospodaril na Ruskem, se je ponudila židovska kupčijska tvrdka Dreyfuss v Parizu, da boče brezplačno uvažati v stradajoče gubernije žito in moko. Ruska vlada je to „žrtvo ljudomilega Francoza“, kakor je mislila, rada vsprejela in je dala židu pravico, da je brezplačno vozil svoje blago po Rusiji. Toda pokazalo se je, da so pri tem največ trpeli gladni reveži. Moka, katero so jim dajali agentje Dreyfusovi je bila namešana s peskom, z mavcem in z mnogimi drugimi zdravju škodljivimi tvarinami. Ubogi ljudje so bolehalo za njo in mnogim je pospešila smrt. Začeli so preiskavati in pri tem so prišli na sled neizrekljivo podlemu sleparstvu.

dekanijske posle dolgo vrsto let. A tudi c. kr. deželna vlada poslala mu je jako laskavo pohvalnico, v kateri mu priznava veliko njegovo vnemo za šolo kot šolskemu nadzorniku. Največa čast pa je bila visokemu gospodu priznana, ko je l. 1888 o priliki svoje zlate maše, katero je obhajal v svoji rojstni fari v Kovorju sredi svoje rodbine in mu je njega stričnik in župnik dobravski, g. Valentin Alijančič v praznik vel. Šmarina govoril slavnostno besedo, prejel od Njihove svetosti sv. Očeta papeža pismo, da je imenovan Njih hišnim prelatom in častnim kamornikom.

Tako poslavljen in poteščen deloval je po svoji stari navadi od l. 1888 naprej do l. 1893. Tu pa se ga lotijo hude bolečine v roki, ki potem zajdejo v noge in ga onemoglega polože v bolniško posteljo.

Le nekaterikrat je še mogel z veliko težavo vstajati, da je doma v svoji sobi opravljal daritev sv. maše. Naposled pa mu tudi to ni več moči. Voljno in udano prenašal je sedaj ležé, sedaj sedé na divanu hude svoje bolečine. Klicali so mu 3 zdravnike, a pomoči ni bilo nobene, odkar se je drevo življenja v raju pogubilo, kajti vsa medicinska učenost propade, ko se javi bela žena s smrtno svojo koso. O njegovih zadnjih urah piše mi njega skrbna in blaga nečakinja to le:

Francoski žid je zato se blinil, da hoče dajati zastoj stradavcem žita in moko, ker je s tem špekuliral zase. Uvažal je velikanske množine blaga brez carine na Rusko, tako je prevažal zastoj in z ogromnimi dobički prodajal, v tamarsko gubernijo je pa pošiljal pesek in mavec. Odeško sodišče je preiskavalo to zadevo in je obsodilo Dreyfusove agente teh-le lepo donečih imen: Ajnhorna, Bernštajna, Šehtera, Kulberga, Levi-ja, Vajnštajna in Langermana na poldrugeto leto težke ječe, na izgubo vseh pravic in na povračilo sodnih stroškov. — Pri tem menimo, da smemo izjavljati: Nebrojokrat se špekulira z revščino in trpljenjem človeškim. To je v nebovpijoči greh po našem katekizmu, a vpije tudi ljudem. Kedor meni, da taka dejanja ne vplivajo na človeška srca, se jako moti!

Slovstvo.

Propovjedi za sve nedelje. Napisao dr. Martin Stiglić. U Zagrebu. 1894. Kr. sveuč. knjižara Fr. Suppana, cena s poštnino 1 gld. 40 kr. Neutrudno delavni vseučilišni profesor dr. M. Stiglić je zopet izdal lep sad svojega spasonosnega dela. Za vse nedelje v letu (razven velikonočne in binokostne) je spisal kratke, mične pridige. Jasnost in lepa logična zveza, ki se kaže v vseh knjigah tega pisatelja, diči tudi ta spis. Brez dvojbe utegne ta knjiga dobro služiti tudi slovenskim duhovnikom. Zato jo priporočujoč omenjamo.

Koledar

za 19. teden leta 1894.

Nedelja, 6. maja: 6. povelikonočna, evang.: Jezus govori o pričanju sv. Duha. Jan. 14; Janez Evang. pr. lat. orati. Ponedeljek, 7. maja: Stanislav šk. Torek, 8. maja: Prikazen Mihaela nad. Sreda, 9. maja: Gregor Naz. škof. Četrtek, 10. maja: Antonin šk. Petek, 11. maja: Mamert šk. Sobota, 12. maja: Pankracij m. — Lunin spremin: Prvi krajeec 12. maja ob 7. uri 12 m. zjutraj. — Solnce izide 10. maja ob 4. uri 38 m.; zaide ob 7. uri 15 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. maja.

(Slavje petindvajsetletnice šolskih postav). Iz Celovca, dne 4. t. m.: Poročal sem vam že, da bode koroška učiteljska zveza dne 14. maja v Celovcu prav šumno in bržkone tudi izživajoče praznovala petindvajsetletnico sedanjih šolskih postav. Povabili so tudi mestni zbor, naj se te slavnosti „primerno“ udeleži in mestni župan je že v zadnji seji poudarjal, da je „samo ob sebi umevno“ (?!), da zbor to stori! Mestni zbor je tudi pooblastil župana, naj glede razsvitljave (!) potrebno ukrene! No, nemški zagrizenci bodo že svoje storili, da se bode ultranemški in še bolj liberalni Celovec prav svetil ter dokazal vsemu svetu, da se Celovčani še prav nič niso poboljšali! — „D. allg. Zt.“ poroča iz zilske doline, da bodo tudi tam ta dan jako slovesno praznovali in po hribih zažigali kresove! Temu se ne čudimo, saj dobro znamo, da najnovejši čas v Šmo-

Kar se tiče zadnje bolezní predragoga rajnika, ki je postala tako osodepolna, omeniti mi je, da je oslabelost v poslednjem času prav rapidno prodirala, tako, da v resnici smrt ni bila nepričakovana. Tudi se jim je začelo zadnje dni prav pogostoma blesti, da se mi je, stoječi ob njih smrtni postelji in zročí v mili njih obraz, sree bolezní krčilo. Poprej tako čili duh jih je zapuščal, živeli so le še telesno. Vendar so se nahajali tudi svitli trenutki. Tedaj so vedno poskrbeli za naji dve. (to je: sestro in nečakinjo). Dajali so nama dobre sovete z ozirom na najino bodoče življenje po njihovi smrti, da, skrbeli so celo za najino stanovanje.

Cesto prosili so i gospoda kanonika L. E., da oni po svoji moči nama stoje na strani ter naji podpirajo z dobrimi nasveti. Sploh so skrbeli za naji, kakor le dober oče more skrbeti za blagor svojih otrok. Znano vam je gotovo, kako verno in zvesto so č. gospod častili sv. Jožefa, in prav on jim je pomagal prenašati bolečine zadnjih ur. Zadnje dopoldne, ko stojiva ob njih postelji, rekli so: „Gremo! gremo!“ Vprašam jih: Kam pa? Reko: K sv. Jožefu. Vprašava jih: Ali bote kaj prosili za naji? na česar odgovore: Bodem, bodem.“ — To so bile zadnje besede iz njih ust. O polu dvanajstih predpoldnevom so ugasnili.

Pogreb se je vršil dne 11. apr. o 1/3 popo-

horu posluje za okr. š. nadzornika poznati — Hugon Moro!

(Promocija.) Danes, dné 5. t. m. ob 3/4 12. promoviran je bil g. Anton Mihalič, člen osnovalnega odbora slovenskega katoliškega akademičnega društva »Danica« na Dunaju, doktorjem vsega zdravilstva. Častitamo!

(Potovalna predavanja živinozdravnikov.) Na predlog c. kr. deželne vlade je c. kr. kmetijsko ministerstvo že za tekoče leto dovolilo državno podporo, katera se bode uporabila za potovalna predavanja deželnih živinozdravnikov.

(Spodnještajerske novice.) Iz Maribora: Šmarnične govore imeli bodo letos v stolni mariborski cerkvi domači gg. duhovniki. Uvodno propoved so govorili mil. knezoškof sami v ponedeljek zvečer. — Križevi obhodi so morali letos izostati, ker je vse tri dni močno deževalo. Rožni venec in litanije so se molile v stolni cerkvi v prisotnosti prevz. knezoškofa. — Kakor se nam pravi od zanesljive strani, je majhno število tukajšnjih mariborskih tiskarskih pomočnikov uprizorilo 1. maja majhen štrajk, ki je ostal brez posledic. — Mnogo pozornosti obrača sedaj na-se »Süd. Post« zaradi neke opombice o celjskem gimnaz. ravnatelju Končniku. Ko so se namreč gg. profesorji celjske gimnazije posvetovali zastran znane žalostne Windbichlerjeve afere, izustil je nesrečni mož, da župniki niso nič boljši. »Süd. Post« je izvedela to »von gut informirter Seite« in objavila. Toda takoj v prihodnji številki prinese ta list od učiteljskega osebja ondotne gimnazije zvito formuliran popravek, v katerem se trdi, da g. Končnik ni govoril istega, česar »Süd. Post« niti trdila ni. »Süd. Post« pa dostavlja, da je izvedela »von gut informirter Seite«, da sploh nič enakega ravnatelj ni povedal pred profesorji. A v prihodnji številki od 2. maja prinaša »Süd. Post« zopet notico, v kateri trdi, da je zopet izvedela »von gut informirter Seite«, da je vendar res, kar je izjavila prvokrat. Čudna je predrznost g. ravnatelja, čudna pa tudi ista, »gut informirte Seite« našega sicer izvrstnega lista. Naj si bode stvar uže taka ali taka; to pa je gotovo, da mož, o kojem se more kaj takega sumiti, da celo trditi, ni in ne more biti dober odgojevalec naše mladine.

(Služba božja na Rožniku.) Delavci tukajšnje predilnice bodo imeli jutri v nedeljo 6. majnika pri Materi Božji na Rožniku ob 9. uri slovesno sv. mašo s pridigo h kateri vabijo svoje prijatelje. Peli bodo pevci Šišenske Čitalnice.

(Iz celovške škofije). Premeščena sta č. gosp. Mat. G r m, kaplan v St. Jakobu v Rožu, v Šmihel, nad Pliberkom in Jos. H o m a n, kaplan v Šmihelu v St. Jakob. — Za prosinodalna eksaminatorja sta imenovana vč. g. dr. Ant. M ü l l e r in č. o. H. H e g g e n, S. J. prof. v bogoslovju, na mesto pokojnih dr. V. Nemca in A. Alijančiča. — V stalni pokoj sta stopila č. g. J. P u n č a r t, župnik v Liesereggju in P. R a i n e r, župnik v Blatogradu. Obedve župniji sta razpisani do 13. junija. — Duhovne vaje za duhovnike celovške škofije bodo letos od 27 do

ludne. Bil je toli sijajen, da so mnogi rekli, da je bil podoben škofovemu ter da ne pamtijo, da bi bil kateri gg. kapitarjev kedaj s tacim sijajem spremljevan k zadnjemu počitku. Duhovščine bilo je zbrane okoli 200. Videlo se je, kako priljubljeni so bili rajni pri svojih stanovskih sobratih. Krsto blagoslovili so najprej v domači hiši stolni prošt vč. gosp. Müller, in potem v stolnici prevzvišeni gospod knezoškof. Bogoslovci pa so zapeli: „Beati mortui, qui in Domino moriuntur“. Drugi dan je bila sv. maša za pokojnika. Opravili so jo vč. g. kanonik, njih sošolec Šellander v navzočnosti prem. g. vladike; — nov dokaz, kako visoko so bili cenjeni od svojega škofa. Sedaj počivajo njih telesni ostanki na Sentruperškem pokopališču v kapiteljski rakvi“.

Tako piše žalostna nečakinja, priporočevaje v pobožen spomin svojega preljubega strijca. Mir in pokoj njegovim telesnim ostankom! Mir in pokoj njegovi blagi duši! Čast njegovemu spominu!

K sklepu pristavljam še jaz jedno prošnjo do vč. pokojnika, in je ta le: Zadnje tvoje besede bile so obljuba, da boš pri sv. Jožefu pred nebeškim prestolom prosil za svoje bližnje rodovince. Jaz pa pristavljam prepričan o Tvoji iskreni ljubezni do Boga in domovine: O prosi za vso sv. katoliško cerkev! Prosi za ves svoj mili slovenski rod!

M. T.

31. avg. v „Marjanišču“, od 10. do 14. sept. pa v duh. semenišču. — Na binkoštni ponedeljek delé mil. g. knezoškof gg. bogoslovcem prvega leta tonzuro in nižje redove. —

(Iz Gorice.) Na prošnjo ravnateljstva in preč. ordinarijata 18. in 27. decembra 1893 je dovolilo naučno ministerstvo za predavanje filozofije v goriški bogoslovnici 300 gld. od 1. januarja 1895 naprej in to z odlokom 20. tega aprila t. l. Ta je v teku dveh let druga nagrada za posebna predavanja. Naj bi se kmalu osnovale posebne stolice za filozofijo in apologetiko. — Govori se, da vit. dr. J. Maurovich odloži vse občinske časti, ker mu je nemogoče izhajati s skrajnimi elementi. — V VIII. šoli je letos 22 dijakov, ki bi imeli delati zrelostni izpit, toda osmim so to vže odsvetovali oziroma odrekli!

(Slovesno vmeščenje) č. g. Antona Žlogarja, župnika v Kranjski gori, se je dne 29. aprila prav slovesno izvršilo. Na povabilo g. župnika zbralo se je 9 č. g. župnikov z vel. g. dekanom Jos. Razboršekom iz radovljiške dekanije in več prijateljev duhovskega in svetnega stanu iz Ljubljane v prijazni Kranjski gori. Slavnostni govor je imel preč. g. kanonik Janez Rozman, kateri je z njemu lastno zgovornostjo novega župnika predstavil fararom, ter potem razlagal obrede vmeščenja župnikovega. in iz teh izvajal dolžnosti župnikove do faranov in nasprotno. Farani so vidno ginjeni poslušali dovršen govor in smemo upati, da so si ga gotovo globoko vpisali v svoja srca. Cerkvene slavnosti so se udeležili vsi g. c. kr. uradniki in dostojanstveniki kranjskogorski. Pri gostoljubni mizi g. župnika vrstile so se popoldne napitnice na sv. očeta, presv. cesarja, župnika i. t. d. Proti večeru smo se poslovili od njega, želeč mu obilo blagoslova božjega pri njegovem delovanju.

(Iz Celovca.) dne 4. maja: Kakor prejšnja leta se tudi letos šmarnice v več cerkvah obhajajo jako slovesno in so prav dobro obiskovane. V stolnici vsak večer ob 7. uri propoveduje redemptorist č. o. Jan. Mayer, v cerkvi sv. Duha pa č. o. J. Franz S. J.

(Važno za gg. katehete.) kateri poučujejo po šolah pri podružnicah. C. kr. finančno ministerstvo je z dnem 24. februarja 1894, št. 900, določilo, da so pobotnice za potno plačo po imenovanih šolah vsled tarifa redna št. 48e pristojbinskega zakona z dne 9. februarja 1850 kolektivne proste.

(Tržaške novice.) Iz Trsta: Pri nas je bilo dne 1. maja še dosti mirno. Praznovali so delavci lojdovega arzenala in iz tehničnega zavoda, tudi delavci v tovarnah Stranski in Sambo niso delali. — V jezuitski cerkvi ima šmarnice znameniti učenjak in govornik P. G. Zocchi iz Jezusove družbe. Poslušalstva se vse tere, samo to kazi, da jih vleče skoraj jedino le krasna laščina in slava govornikova. Versko življenje v Trstu je že blizu ničle. Bog daj, da je poživé letošnje šmarnice.

(Podpore za ranjence v vojski.) Ravnateljstvo podružnice rudečega križa v Trstu razpisuje natečaj za podporo dotičnim siromakom v Trstu, Primorju ali Dalmaciji, ki so bili ranjeni v vojski leta 1866 ali pozneje, dotično družinam v istih vojskah padlih vojakov, ki niso zmožne zaslužiti si dnevni kruh. Prošnje so proste koleka ter se imajo v teku tega meseca doposlati mestnemu županu v Trstu in morajo obsegati: pristojnost v katerokoli občino zgoraj imenovanih dežel z dokazom siromaštva; spričevalo udeležitve vojske leta 1866 ali pozneje, ki dokaže, da je res ranjen bil ter sedanje prosilčevo pečanje. Kolikor se dostaje prošnji podpore potrebnih družin, to morajo iste izkazati visokost škode, katero jim je povzročila takšna smrt.

(Nov zdravnik v mestni bolnišnici v Trstu.) Kot asistent v II. oddelku v mestni tržaški bolnišnici je imenovan dr. Napoleon Morpurgo. Ta krivonos je dobil to službo brez velicega napora. Ko pa je pred časom za enako službo prosil neki dalmatinski Hrvat — bil je odbit iz vzroka, ker ga je porodila slovenska mati. C. kr. namestništvo je vsled tega mestno delegacijo pogrājalo, katera graja se je seveda gotovo ne prime.

(Poškodovanje trt.) Kakor poroča „Naša Sloga“ so v Vabrigi, v poreškem okraju, nekaterim narodnjakom odsekali obilo vinskih trt, ter tako povzročili veliko škodo. Ker so poškodovanci znani kot odločni narodnjaki, sumi se, da so ta vandalizem storili narodni nasprotniki. V čast jim bodi!

(Politika strahu.) „Il Popolo“ označuje dne 1. maja današnjo politiko — kot politiko strahu. Vladarji se sestajajo, ministri se ozivljajo in vedno

govoré o miru in o gotovosti njegovi; pri tem pa neizmerno trošijo za vojaštvo. Mej drugim pravi omenjeni list: „Če si tudi le površno ogledamo evropske narode in njihovo diplomacijo, takoj umevamo, da v kljub tolikim in tolikrat ponavljanim izjavam o miru in varnosti jedna stvar vse giblje in vodi, namreč: strah. Zde se nam podobni boječemu potniku, ki potujoč po nevarnih krajih skuša udušiti udarce svojega skrbečega srca s tem, da poje kako veselo pesemco. Ubožec! poješ, ker se bojiš!“

(Tržaški „Mattino“ in odvetniški kandidati.) V jedni poslednjih številčk toži se „Il Mattino“ na okoliščino, da odvetniški kandidati v Trstu, ki so pohajali vseučilišča v Italiji, ne morejo napredovati in do svojega namena priti. Ne ugaja mu, da ne velja tudi za Avstrijo italijansko pravoznanstvo, da bi tem lože taki kandidati v Avstriji do službe prišli. Sedaj pa, da morajo vnovič učiti se avstrijskega prava, ako želijo do cilja priti. Kliče na pomoč tržaško odvetniško zbornico, da temu v okom pride ter da ne bodo morali, — kako se je to do sedaj dogajalo — po končanih vseučiliščnih studijah v Italiji — v Avstriji brez državne službe ostati!

(Iz Slavine) na Pivki. Ze zopet udarec iz južne železnice. Nahajamo se tukaj ravno nekako sredi pota med Trstom in Ljubljano, zato občujemo premnogokrat z enim ali drugim mestom. Slišala se je že tem potom iz Notranjske večkrat opravičena pritožba, kako neugodno nam osobni vlaki prihajajo in odhajajo na obe strani. V enem dnevu in eni noči prideta in odideta dva poštna vlaka in po en brzo, kurir, mešan vlak, toraj desetkratna vožna prilika v 24 urah. Od teh ste nam pa edino le dve vgodni, to je: poštni vlak zjutraj po 7. uri v Trst in brzovlak ob 7. uri zvečer iz Ljubljane; vsak drugi vstop na železnico nam pa kar nič ne ugaja. Prva neprilika se je vtepla pred par leti, da je prišel brzovlak iz Trsta v Ljubljano prihajati, mesto ob 9. še le ob 10 uri dopoludne. Drugi udarec je bil pred letom, da nam je „Zonentarif“ železnico podražil in tretji je prišel sedaj s 1. majem, ker prihaja popoldanjsni poštni vlak iz Ljubljane, pri nas oziroma iz Postojine pol ure preje, kar nam obtežuje pri uradih kaj opraviti. Z brzovlakom v Postojino iti in čez poludne tam čakati ali celo zvečer čakati na brzovlak do 7. ure, je za nas jako zamudno in potrošljivo. Mešanca, katera sta malo ceneje, se srečujeta tu ob 1. uri popolnoči, kaj hočem še več potožiti. Ono leto prosilo je mnogo županstev iz Notranjskega direktoriju, naj bi ista hotela na podlagi dobro podprte prošnje, vrediti, da bi vsaj jeden vlak ugodno zjutraj od nas v Ljubljano odhajal, a ni se zgodilo. Pravijo baje, da se morajo ozirati pri vožnji na prebivalce glavnih mest; želeti bi pa bilo, da bi tudi ne pozabila prebivalcev na deželi.

(Iz Idrije.) Katoliška delavska družba v Idriji praznovala je v nedeljo 29. aprila v pivarni „pri črnem orlu“ svojo veselico, katera se je v vsestransko zadovoljnost in tako prekrasno izvršila, da se je čul sploh glas občne pohvale. Za ta prelep izid se je zahvaliti vsemu odboru in cenjenim sodelovalcem. Prvi načelnikov namestnik c. kr. jamski paznik g. Jakob Likar otvoril in zaključil je veselico z izbranimi in izbornimi besedami, katere so vsakemu globoko v srce segle. Deklamacije, katerih nekatere so bile kaj težke za priučitev, prednašale so se z največjo preciznostjo in gladkim izgovorom. Družbini pevski zbor rešil je svojo nalogo častno: čudili smo se, da so se v tem kratkem času pevci naučili tako lepo prepevati; pa vsaj je gotovo, da vešč, izveščban glasbeni učitelj z naučenimi pevci premaga največje težkoče; družbino geslo, katero je družbi zložil dika glasbenikov, naš rojak Daniel Fajgelj, moralo se je dvakrat ponavljati. Dramatičen prizor: „Vsak po svoje“ priredili so si naši vrlji igralci našim razmeram primerno in ga kar vzorno izvrševali. Toda bodi dovolj. Ta večer nam je dal zagotovilo, da je katoliška delavska družba lahko ponosna na svoje delovanje, da je pa hkrati krepka in čila. Bog ji ohrani še v prihodnje mnogobrojne njeno prijatelje! — Toliko dopisnik. Pri ti priliki bodi še nam gledé naših člankov o idrijskih delavcih zadnja beseda: „Slovenski Narod“ je objavil obširen dopis iz Idrije, ki naj bi bil odgovor na članek: „Delavske zadeve v Idriji“. Prepirali se ne bodemo; pisali smo omenjeni članek, da smo stvarno in mirno razložili, kaj je namen družbe. Napadali nismo nikogar razven „Narodovega“ dopisnika. Kdor s premislekom prečita „Slovenčev“ članek, ne more

najti, kar bi moglo žaliti kogarkoli. Zagovarjali smo jedino prepričanje, da se delavec, ki pristopi v katoliško družbo, ne odpove svojim pravicam ter ne ukloni svojega vratu sužnosti. Druzi delavcev ne dolžimo in nismo dolžili ničesar. Prepričani bodite le, da družba delavcev ne bođe kvarila, pa tudi ne ponemčevala. Nemškutarjev se med duhovščino ne bojte! Pa tudi, ako bi prišel tak, ne more izbacniti iz družbe slovenskega jezika in slovenskih listov, ker družbina pravila tudi načelnika vežejo. In ta pravila zahtevajo, naj je poslovalni jezik slovenski in naj družba v prvi vrsti razširja slovenske katoliške časnike. Gledé vere in katoliške družbe smo govorili tudi dovolj jasno. Da pravila ne nasprotujejo nazorom sv. očeta, marveč je družba osnovana popolnoma po njegovih željah, dokazali smo s citati iz dveh njegovih okrožnic.

(Dunajski židovski listi.) „Neue Freie Presse“ ima na leto od inseratov 600.000 gld. dohodkov. Leta 1891 je imel ta list 328.048 gld. čistega dobička, torej vsaka dnevna izdaja skoraj 1000 gld. „Wiener Allgemeine Zeitung“, jeden najmanjših liberalnih listov, dobil je v jednem samem letu od različnih bank 70.634 gld. Toliko dohodkov imajo ti listi od tega, kar prinašajo svojim bralcem. Kdo pa vé, koliko jim nese tisto, o čemur za drag denar molčé. — Kaj pa dunajski katoliški listi? „Reichspost“ je komaj prišla iz poveljev in že se mora s smrtjo boriti. Ako ne dobi pomoči, mora v kratkem prenehati. Svojim čitateljem torej priporočamo, naj se, komur le mogoče, naročé na ta vrlo vrevjavani katoliški list. Nihče se ne bođe kesal.

(Koslerjeva pivovarna) je z dnem 1. t. m. zopet postala last bratov Koslerjev. Solastniki tovarne so sedaj Janez Kosler ml., Peter Kosler in Jan. Kr. Kosler.

(Splašeni konji.) Včeraj ob sedmi uri zvečer so se v Rožni ulici splašili konji g. Lenčeta povozili 5 letnega dečka, katerega so nevarno ranjenega morali pripeljati v bolnico.

(Hroščem smrt!) Poroča se nam, da je slavni c. kr. okr. šolski svet v Kočevju zaukazal vsem vodstvom šol, da naj se da otrokom 8 celih dnij prosto ali pa 16 dnij samo po pol dneva, da bodo otroci ložje nabirali hrošče. Vodstva šol naj to delo nadzorujejo.

(Razpisani službi na tukajšnjem c. kr. učiteljišču.) Do 31. maja se zopet razpisuje izpraznjeno mesto v o d j e. Znanje obeh deželnih jezikov se zahteva. Ker se bođe s prihodnjim letom razširila ženska pripravnica na tri tečaje, razpisuje se tem povodom do 31. maja tudi mesto glavnega učitelja za slovenski in nemški jezik ter za pedagogiko.

(Razpis štipendij.) C. kr. primorsko namestništvo v Trstu razpisuje nastopne štipendije: Za obiskovalce tečajev teoretično-praktičnega poduka v sviloreji in vinarstvu, ki bodo trajali od 4. do 30.ega junija t. l. na c. kr. kmetijsko-kemičnem poskušališču v Gorici in sicer: 1. Trije štipendiji po 50 gld. za obiskovalce, pristojence goriško-gradiške grofije; 2. Eden štipendij 60 gld. za obiskovalce iz tržaškega obmestja; 3. Trije štipendiji za obiskovalce iz Istre in sicer 1 po 60 gld. za koperski okraj in dva po 70 gld. za vse druge isterske okraje. Prosilci morajo dokazati: 1. da so dosegli 20. leto; 2. da so končali 4. razredno ljudsko šolo; 3. da imajo pristojnost in domovje v deželi, za katero so štipendiji odločeni; 4. da posedujejo kaj kmetijstvu odmenjenih zemljišč in da imajo tudi vže kaj praktičnih kmetijskih znanostij; 5. da potrebujejo podpore za obiskovanje učnih tečajev. Vsak štipendist bo moral obiskovati svilorejski in vinarski poduk in udeležiti se dotičnih praktičnih vaj ter po končanih učnih tečajih napraviti izpit, o katerem se mu bođe potem dalo spričevalo. Prošnje za štipendije je podati vsaj do 26. maja t. l. naravnost c. kr. namestništvu v Trstu.

(Varšavski vseučiliščniki) sedaj polnijo vse možne liste. Na 150 jih je zaprtih, ker so se udeležili Košcuškove slavnosti in se pri tem spominjali tudi klanja, ki jo je uprizoril Kilinjski proti Rusom. Pravnučica tega moža je delavka v neki varšavski tovarni in pred njo se je zbralo mnogo mladine obojega spola in je jelo opevati. Policija je brž planila mej nje in jih že tedaj mnogo pozaprla. Po noči so se nemiri pojavljali še drugod in tako ima policija sedaj blizu 200 oseb zaprtih, seveda največ Poljakov, dasi je tudi več židov in Rusov mej njimi. Postopanje teh mladičev se seveda ne da opravičevati, toda svetovnega šuma vsa stvar ni vredna; še

krat krepilne juhe pri takšnej draginji? In ravno to je vzrok, da se ljudstvo raje zadovolji z drugim živežem ter se izogiblje mesnic. Ko bi se ravnalo v tej reči pravično, da bi mesarji prodajali meso primerno živini, upamo si trditi, da bi se med ljudstvom povžilo polovico več mesa, toraj še enkrat toliko živine bi se doma porabilo kakor zdaj. Takrat bi nam tuja konkurenca, veliko manj škodovala in ljudstvo bi imelo po nizki ceni krepilen užitek.

Dozdaj smo govorili le o več ali manj pitanej živini, kaj pa je z ono množino srednje in medle, s katero se navadno polnijo naši sejmi? Ne sum ničimo nikogar, vendar brez greha si upamo reči, da mnogo takšne živadi pocepa v mesnicah, ki so se pod polovico cene kupile kot „sloke mrcine“, pa mesto pitati so jih tiščali v mesnico, od koder se meso po zgoraj omenjenej ceni prodaja. Kaj zato, če je bolj trdo in neokusno, za „boljšo gospodo“ se zraven pribraunijo že še boljši kosi, priprosto ljudstvo pa je tako vsega vajeno, toraj tudi „kosti glodati.“ Na ta način pa se da mesarju lep skupiček shraniti, morda ga stane žival komaj tretjino od skupička, drugo gre v njegov žep.

Seveda tega ne trdimo v obče, v mestih, kjer imajo natančne mesoglede in se konkurenti skušajo med seboj, ondi kaj takega ni mogoče, ali drugače je to na deželi v več ali manj skritih kotih, kjer se ne gleda toliko na prste. Dosti je, da mesogled živino vidi in za zdravo spozna, potem pa bodi si debela ali medla, mirne vesti jo tišče v mesnico. Nujno potrebno toraj je, da bi se 1. odprla kupčija naše živine v mesta s tem, da bi se zaprla meja tuji živini, ali vsaj obtežila s kakšnim d vkom; 2. pa naj bi se postavno določevala cena mesu in sicer z ozirom na ceno živine. Tudi naj bi se rad izročeval mesarski obrt novim podjetnikom, da se tako nstanove konkurenti, kar bo najgotoveje znižalo ceno mesu in tako spravilo več živine v denar. Prosimo gg. poslance, da storijo potrebne korake v ta namen z zagotovitvijo, da bodo s tem jako ustregli živinorejcem, kakor tudi vsemu ljudstvu, ki meso vživa.

Sedaj pa še nekaj! Mnogokrat kakor sem že omenil, prigodi se, da kmēt na noben način ne more svoje živine v denar spraviti. To se godi posebno v jeseni ali kadar žuga suša, da je malo krme. Kako koristno bi bilo za kmeta, ko bi se ustanovila zadruga v povzdigo živinoreje, ki bi živino kakor naši prekupci, kupovala, opitala in na določena mesta pošiljala. Ne verjame se lahko, kako nizko mora dostikrat kmēt svojo živino oddati, pa še tedaj ni kupca! V takej stiski bi se lahko obrnil na zadrugo, katera bi poslala zastopnika, da žival kupi in spravi v zadružni hlev. Tukaj bi tudi lahko mesarji si iskali blaga in kar bi tem ostalo, pošiljalo bi se v daljne kraje v mesnice. Ustreženo bi bilo s tem obojim, živinorejcem se ne bi trebalo bati, da ne bi mogli spraviti svojega blaga v denar, mesarjem pa tudi, ker bi vedeli, kje je njihova zaloga. Samo odgovornosti nam treba in pa bratroljubja, kakor imajo to isterski rodoljubi, ki so ustanovili prepotrebno „vinarsko zadrugo“, v pomoč ondotnim vinorejcem, pa se bo s tem naša živinoreja močno povzdignila. Naj ne bi ostal ta glas „glas upijočega v puščavi!“

Pohorski.

Telegrami.

Cesar.

Lichtenegg, 5. maja. Cesar je semkaj prišel.

Avstrijska zbornica poslancev.

Dunaj, 5. maja. Minister Bacquehem je danes odgovoril na interpelacijo glede nesreče v Lueglochu. Opisal je, kaj se je že storilo za rešitev ponesrečencev. Graško namestništvo je ukrenilo vse naredbe za rešitev, ki so mogoče pri geoloških in hidravličnih razmerah v tamošnjem kraju, vendar je malo upanja za rešitev.

Dunaj, 5. maja. Zbornica poslancev je vsprejela načrt zakona, po katerem se oprosti koleka in pristojbin posojilo 35 milijonov kron, katero vzame dunajsko mesto na posodo. Vsprejela je tudi s finančnim ministrom dogovorjen dostavek, da se neposredno oproste pristojbin in kolekov vse iz posojila izvira-joče zastave in vknjiženja. Potem se nadaljuje budgetna debata o finančnem ministertvu.

Dopolnilna volitev za državni zbor.

Lvov, 4. maja. V volilnem okraju veleposestva Bochnia - Wieliczka je namesto pokojnega poslanca Benoš voljen veleposestnik Wlodek s 128 proti 68 glasom.

Kriza v Hohenwartovem klubu.

Dunaj, 4. maja. Po avtentičnih poročilih se je pokazalo v včerajšnji debati o valutnem vprašanju v klubu konservativcev tako nasprotje, da se je grofu Hohenwartu zdelo potrebno, iz kluba izstopiti. Danes je imel grof Hohenwart v zbornici poslancev daljše posvetovanje z odličnimi člani konservativnega kluba. Govori se, da se včerajšnji klubov sklep, ki ima, kakor se naglašja, le gospodarski, ne pa političen pomen, ne bode izvel. Govori se, da se klubovim članom pusti, da bodo glasovali, kakor bodo hoteli. Splošno se misli, da so nasprotja v Hohenwartovem klubu poravnana.

Dunaj, 4. maja. V zbornici poslancev se govori, da grof Hohenwart ostane načelnik konservativnemu klubu. Tudi „Vaterland“ potrjuje to poročilo.

Štrajk.

Moravska Ostrova, 4. maja. V treh jamah severne železnice v Zarubeku, v Ivanovi Jami severne železnice in v Poljski Ostrovi premogokopi niso hoteli na delo, ako se jim ne skrajša čas za delo. V vseh drugih jamah okrog Ostrova delajo.

Praga, 4. maja. Brzojavke iz Falkenau-a poročajo, da je včeraj bil boj mej 1000 štrajkovec in 5 žandarmi. 2 štrajkovca sta bila mrtva, 1 težko, 7 pa lahko ranjenih. Štrajkujoči delavci preté tistim, ki delajo. V varstvo delujočih so prišli vojaki.

Nevihta.

Vratislava, 4. maja. V teku včerajšnjega dne je v Bolkenheinu in okolici bila huda nevihta z nalivom. Voda je vse poplavela. Tako velike vode se ne pomni. Podrla je več mostov. Škoda se sedaj še ne da proračunati.

Ogerska zbornica.

Budimpešta, 5. maja. Zbornica je sprejela predlog peticijskega odseka, da se kot sedaj brezpomembne odlože v arhiv vse prošnje za povrnitev domovinstva Košutu. Odklonil se je predlog manjine, da bi se premenil inkolatski zakon.

Pruska zbornica.

Berolin, 4. maja. V zbornici poslancev se je danes razpravljalo o poročilu budgetne komisije o finančnih razmerah države. Poslanec Sattler predlaga več resolucij, da se s posebnim zakonom določi poplačevanje državnih dolgov, vredi poraba prebitkov državnih železnic in omeje doneski Prusije za državni zaklad.

Rusija in Francija.

Pariz, 4. maja. Car ruski je poslal tisoč frankov za spomenik, ki se v Lesnevenu postavi generalu Léflô.

Italijanska zbornica.

Rim, 4. maja. Pri nadaljevanju o budgetu ministerstva vnanjih stvari, je izjavil ministerski predsednik, da ima trodržavna zveza le defenziven značaj, ne pa ofenzivnega. Proti komu pa tudi hoče Italija začeti vojsko. Vojska s Francijo bi bila neumnost, za vojsko z Rusijo manjka pa nasprotnih koristij. Trodržavna zveza ima torej miroven značaj. Če bi se razušila ali če se ne bi mogla obnoviti, potem bi Italija prav gotovo ne mogla razorožiti. Tega še opozicija hoteti ne more. Takoj, ko bi se razušila alijanca, bi bili na vshodu v nevarnosti in zgubili bi najbrž tudi prijateljstvo francoske republike. Razorožena Italija morala bi v slučaju kakega evropskega razpora stroške plačati. Crispi spominja na to, koliko bi dežela trpela, ko bi sovražniki prestopili Alpe. Leta 1859 so Italijani s pomočjo Francoske prisvojili si Lombardijo ali so morali zapadne Alpe pustiti Franciji, leta 1866 so bili Italijani premagani pri Custozzi in Lissi in Ita-

lijani niso vsled tega mogli ostalih Alp dobiti. Zatorej ni patrijotično, če se hoče Italijo slabiti, ob enem pa zahtevati, da se naj Italiji dajo naravne meje. (Prav dobro!) Odločno je Crispi zavračal, da bi politika Italije v orijentu bila podrejena koristim trodržavne zveze. To ni res. Bolgari so svojevoljno volili kneza Ferdinanda za svojega vladarja. On se je uprl odpošiljati posebnega komisarja v Sredec in tako varoval svobodno voljo Bolgarov. Več govornikov je izražalo misel, da se bode Avstrija razušila. Jaz pa pravim, da ima Avstrija toliko moči, da se ne razušila, in je z narodnostmi, katere sestavljajo državo, dovolj močna, da zavrne napade od zunaj. Razpad Avstrije bi bil nesreča za Italijo, ker bi zgubila trdno obrambo proti orijentu.

Francija in Portugalsko.

Pariz, 4. maja. Vsa nasprotja mej Francijo in Portugalskim so poravnana. Francoski poslanec povrne se v Pariz.

Anarhisti.

Lüttich, 4. maja. Včeraj ob 11. uri po noči je bilo v hiši dr. Rensona v Rue de la Paix dinamitna eksplozija, ki je napravila mnogo škode. Dolenji del poslopja je močno poškodovan. Dr. Reuson in njegova žena sta ranjena. V sosednih hišah so se razdrobila stekla v oknih.

Lüttich, 4. maja. O razpoku v hiši dr. Rensona se dalje poroča: Ko je dr. Reuson s soprogo in prijateljem dr. Bodardom prišel v hišo, je opazil nekaj z gorečo lunto. Ko je stvar pobral, se je razletela. Reuson je padel ves krvav na tla. Nogo mu je zlomilo in na prsih je hudo ranjen. Tudi se je bati, da oslepi. Soproga njegova je močno ranjena na roki in je zgubila mnogo krvi. Dr. Bodard je poškodovan na nogah. Vzroki atentatu niso znani. Nobenega sledu ni o napadovalcih.

Lüttich, 4. maja. Stanje dr. Rensona je nevarno, družih dveh poškodovancev razmerno dobro. Mnogo ljudij je pred hišo, kjer je bila eksplozija. Policija je zaprla po noči 15 anarhistov. Veliko vznemirjenje je. Misli se, da je napad bil namenjen svetniku pri prizivnem sodišču, Reusonu, kateri drugje stanuje.

London, 4. maja. Porotno sodišče je obsodilo anarhista Poltija v 10letno in anarhista Farnaro v 20letno prisilno delo.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	730.3	9.8	sl. vzh.	del. jasno	0.70
4 2 u. pop.	728.7	15.4	sl. jzpad	"	dež
9 u. zveč.	729.2	11.2	brezv.	"	
Srednja temperatura 12.1 za 0.3 nad normalom					

Dvovprežna kočija (Landauer)

je na prodaj.

Natančneje pové gosp. Schlegel na Poljanskih ulicah (živinozdravnišnica). 264 3-2

Od 4. maja t. l. počenši

nahaja se pisarna

Prvega ljubljanskega uradn. konsumnega društva

v krojaški ulici št. 8

I. nadstropje. 269 (1)

France Pavšner

krojač v Ljubljani

naznanja preč. duhovščini in sl. občinstvu, da se je preselil v Dijaške ulice št. 9.

Ob enem se prav tople priporoča v izdelovanje

talarjev, sukenj, havelok in razne obleke 182 26-5

ter zagotavlja trajno delo in uljudno postrežbo.

Podpisani generalni zastop uljudno objavlja, da je po odstopu njegovega dosedanjega zastopnika gosp. **Franca Terček-a** prevzel počenši s 1. majem t. l.

glavni zastop za Kranjsko
g. Alfred Ledenik,

trgovec,

v Ljubljani, Mestni trg 25, I. nadstr.

Tu se sprejemajo oglasila na zavarovanje zoper škode po požaru in toči, zoper telesne poškodbe na človeško življenje. Vsakojaka pojasnila dajejo se radovoljno.

V Gradcu, dne 1. maja 1894. 268 1-1

Generalni zastop v Gradcu

ogersko-francoske zavarovalne delniške družbe

„Franco-Hongroise“.

Zavarovanja proti škodi po toči

vsprejema po najnižjih premijah

glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani
(pisarna na Glavnem trgu št. 25, I. nadstr.)

ogersko-francoske zavarovalne družbe

„Franco-Hongroise“.

Škode se kulantno potzvedó in točno izplačujejo. — Premija se na željo more plačati še le jeseni.

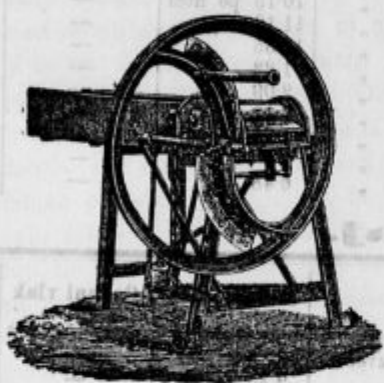
Družba je do sedaj izplačala

nad 54 milijonov goldinarjev avstr. velj.

za škode zavarovancem. 267 3-1

Kdor želi prevzeti zastopstvo na deželi, obrne naj se do označenega glavnega zastopništva v Ljubljani, katero radovoljno daje vsakojaka pojasnila.

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

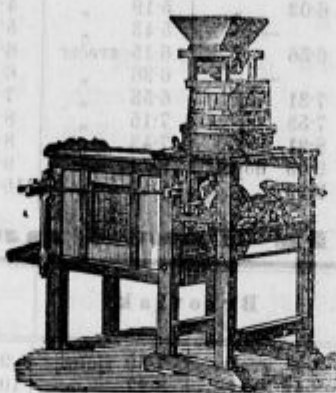

kmetijskih strojev in orodja

Strojev za vinarstvo

vsakovrstnih sesalk pralnih strojev ovijalnikov, zrvnalnikov perila

patentovanih mlinov za domačo uporabo,

239 na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-3)

Augustu Kolb, tovarna strojev

Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštena postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.

Ilustrovani ceniki zastop in franko.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Primerno darilo so:

Pomladni glasi

posvečeni

SLOVENSKI MLADINI.

IV. zvezek.

Uredil

IVAN ŠTRUKELJ.

Založili sotrudniki.

Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

1894.

Cena mehko vezanemu izvodu je 25 kr., trdo vezanemu pa 35 kr., po pošti 5 kr. več.

Naročimo sprejema Ivan Štrukelj, bogoslovec v Ljubljani, in Katoliška Bukvarna.

II. in III. zvezka je tudi še nekoliko izvodov na razpolago, mehko vezan po 20 kr., trdo vezan po 30 kr.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

➔ Dobro se izplačljivi papir za nalaganje. ➔

6%no bolgarsko drža no hipotekarno posojilo.

V zlatu obrestljivo in povračljivo.

Hipotekarno zagotovljeno s prvo hipoteko na železnici Rušok-Varna in Kaspičan-Sofija-Kistendil in na pristanišča Burgas in Varno.

Se more podražiti, ker te obligacije, ker te obligacije, stojé se kacic 8 odstotkov pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakvati da se jim poviša kurz, posebno ker veliko dohodkov donasajo.

Popolno davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihodnost.

Donaša po sedanjem kurzu okolu 6%, odstotka.

Po dnevnem kurzu dobi se pri 58 40-15

menjarnišni delniški družbi **„Mercur“**, Dunaj, I., Wollzeile 10.

Preselitev kamnoseške obrti in priporočilo.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno javljam, da sem se preselil in popolnoma prenovil svojo

kamnoseško delalnico

s sv. Petra nabrežja v

Poljske ulice šte. 49 v Ljubljani

(nasproti učiteljišču in poleg Hafnerjeve pivarne)

kjer bodem izvrševal vsa v kamnoseški obrt vatevajoča se dela vestno, iz dobrega, trpežnega različnega kamenja po možno nizki ceni.

V zalogi imel bodem še v večji izberi vsakovrstne

nagrobne spomenike

naročene pa izdeloval po izbranih obrisih ali načrtih po želji cenj. naročnikov.

Zahvaljujoč se za dosedanjo mnogostransko naklonjenost priporočam se i nadalje osobito prečast. duhovščini in stavbinskim podjetnikom v izvrševanje

cerkvenih umetnih in stavbenih kamnoseških del.

Velespoštovanjem 254 12-2

Ignacij Čamernik, kamnosek, v Poljskih ulicah šte. 49 v Ljubljani.

Birmska darila!

Izborna svojo zalogo vsakovrstnih

žepnih ur

zlatih, srebrnih

nikelnatih in iz kovine tula

po najnižjih cenah in polnim jamstvom dalje

zlate, srebrne, jeklene in nikelnate

veržice

priporoča o priliki bližujočih se binkoštnih praznikov

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta.

273 (4-1)

Povsem nova zaloga!

Najnovejše

v svilnatem blagu

za cele obleke in bluze.

Vzorci so franko na razpolago.

Solnčniki

istotako

najnovejše blago za lišp,

čipke, pajčolan in trakovi,

cvetice in peresa.

Velika izber srajc za turiste, nogovic za gospé in otroke, obujkov za gospode, rokavic, kravat in najtrpežnejših srajc za gospode, ovratnikov in manšet

priporoča 241 5-4

Alozij Persché, Stolni trg poleg rotovža v Ljubljani.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko všteto dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primeranih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna **razpela**, pripravna za misijone, procesije, šole in zasebna stanovanja.

Naročila na **križeva pota** izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-11

Domača zanesljiva trrdka!

Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše

žepne in stenske ure
ure budilnice

zlate, srebrne in nikelnate verižice, medaljone, prstane, zapestnice, napsrne igle prodaja in ima v zalogi

Fr. Čuden

v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravlja tudi najtežavnejša izvršuje tekom 14 dni. — Za blago pri njem kupljeno istotako za natančno popravilo jamči. 158 8

Ceniki s podobami so franko na razpolago.

V letu 1838. v Trstu osnovana

e. k. prvi eg.

zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ,

katere

generalnega zastopa pisarne

so

na Dunaju

53 12-12

v družbini hiši, mesto, **Weihburggasse št. 4,**

in katero v vseh deželnih glavnih mestih in znamenitejših krajih

avstro-ogerske države

zastopajo generalni, glavni in okrani zastopi,

zavaruje po najnižjih cenah proti

požaru poškodbam pri prevaževanju in po toči, dalje človeško življenje v raznih kombinacijah in proti zgubam pri najemini vsled požara ali razpoka.

Glavni zastopnik v Ljubljani: **IVAN PERDAN.**

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za slomake od 9. do 10. ure dopoldne. 78 (7)

Sel. Kneipp

Previdnost!

626 24-9 **Objava.**

Sladna kava, katero izdeluje trrdka Frana Kathreinerja in naslednikov v Stadlau-Dunaju, ima zares pred drugimi izdelki merodajno prednost, da ima prav kavi podoben okus in je torej najbolje nadomestilo za zdravju škodljivo navadno kavo.

Jaz torej morem vsakemu vsakemu priporočati popolnoma okus in zdrava Kathreinerjev izdelek in opetovalno izjavljam, da sem zaradi teh prednosti dal gospodu Francu Kathreinerju pravico, pod mojim imenom svoj slad, kavo v celih zrnih, prodajati, zatorej nima nobena druga firma jedine pravice posluževati se mojega imena. S. Kneipp, kat. župnik.

Tudi kot dodatek k navadni kavi se Kathreinerjev Kneippa sladni kavi odkazuje prvo mesto, ker ima svojstva, katerih dosedanji surogati nikogar nimajo.

Vzemite le bele originalne zavitke s podobo gosp. Kneippa in z imenom **Kathreiner!**

Svetovni predmet. V vseh deželah sijajno uveden.

K **Sargovo**
priznано neobhodno
zobno čistilo
KALODONT

(zdravstveno preskušen.)

Jako praktičen na potovanjih. — Aromatično osvežujoč. — Dobi se povsod.

Da je dobro prebavljanje najvažnejše, ako hočemo ostati zdravi in se dobro počutiti, je znano slednjemu, ali malo kdo pomisli, da je zato neobhodno treba dobrih, zdravih zob. Star pregovor pravi: »Dobro prežvečeno, je na pol prebavljeno«, in ta pregovor se ne more dovoljkrat ponavljati.

Dvorni zobni zdravnik, cesarski svetnik E. M. Thomas na Dunaju, prof. dr. Koch, in druge znanstvene avtoritete, naposled dr. W. D. Miller, profesor na zobozdravstvenem zavodu berlinskega vseučilišča v svojem delu: »Mikroorganismen der Mundhöhle«, Leipzig, 1892, so spričevalno dokazali, da se neprestano in v neverjetni množini delajo škodljive snovi v vlažnotopli ustni votlini in se torej od tega nastajajočim večkrat jako nevarnim boleznim moremo resno izogniti samo, če redno in vestno čistimo usta. Tesna zveza mej spridenimi usti in spridenim želodcem se je z novjšimi preiskavami zanesljivo konstatovala.

Voda sama pa vendar ne odstrani teh strupenih snovij. To se doseže samo, če se rabi najbolje jutraj in zvečer kako varovalno skrbno pripravljeno in preskušeno zobno čistilo, za kakeršno se »Sargov Kalodont« občno priznava, ki se vedno bolj rabi, danes ga rabijo že milijoni, kar pač dokazuje, kaže vrednosti je to sredstvo. Rousseau je rekel: »Ženska z lepimi zobmi ni nikoli grda.« Če skrbimo za zobe, se ne ohrani le lepota smehljajočih ust, temveč zagotovimo si, da ostanemo zdravi in se dobro počutimo do visoke starosti.

Potrdira povedanega, priznanja in naročilna pisma iz najvišjih krogov so pridejana na vsakemu kosu.

Svari se pred po zavitku podobnimi, varljivimi nič vrednimi ponaredbami. 635 (10-6)

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10

prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za oboke, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, storje itd. itd., vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki izberi

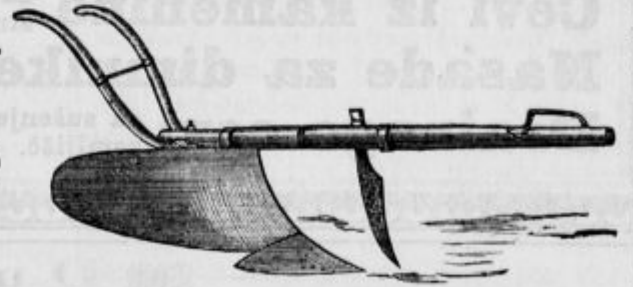
drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam **gg. krčmarje** na svojo **veliko zalogo** vsako vrstnih **ledenic** (Eiskasten) za pivo in jedila in **gg. posestnike žag** na izborne **vodne žage** in **pile**, za kojih jakovost se jamči.

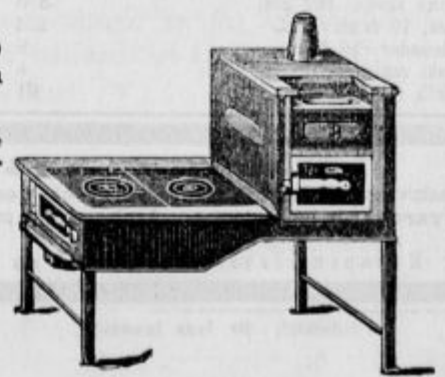
Zunanja naročila se takoj in vestno izvrše. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja, istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj.

Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 159-9

Kovači! Tu kupujete železo najceneje, pri pošteni vagi in prijazni postrežbi. Poskusite, in se bode te prepričali!

CARBOLINEUM!

DR. IVAN ŠUSTERŠIČ

otvoril je svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 2,
I. nadstropje

(v hiši, kjer je Kleinmayr & Bamberg-ova bukvarna).

Uradne ure od 8. do 12. dopoldne in od
2. do 6. popoldne. 263 3-3

Primerna darila za Binkošt in sv. birmo

po dokaj znižani ceni, kakor bi bila

razprodaja

velike zaloge najnovejših zlatih, srebrnih in nikelnastih

žepnih ur in verižic,

vsakovrstnih zlatih in srebrnih uhanov, zapestnic, prstanov, naprsnih igel in najraznovrstnejših okraskov.

O priliki binkoštnih praznikov vabi v prav obilno nakupavanje vse botre in botre

Franc Čuden, urar in trgovina z zlatino, (255 4-3)

v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu.

Zaradi prezidanja in izpraznenja mojega prodajalničnega prostora v

Glediških ulicah št. 4

v hiši gospoda Josipa Lenčeta („Pri belem volku“) bode od 28. dne aprila do 23. maja

razprodaja

mojega stekla, porcelana, beloprstenine in razkošnega blaga, zrcal, podob, okvirjev, petrolejskih svetilnic po neznansko nizkih cenah.

Vsled tega se bode tudi v moji drugi prodajalnici

na Marijinem trgu števil. 4

nasproti frančiškanski cerkvi

vse blago prodajalo po znižanih cenah, dokler se ne odpre nov prostor. Velespoštovanjem

J. Bernarda naslednik

Julij Klein v Ljubljani. 256 12-4

Koverte s firmo
Katoliška Tiskarna
po nižji ceni

Pod Trančo J. SOKLIČ Gledal. ulice št. 1 št. 6

v Ljubljani
priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izborna svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov 126 52-10
turistških klobukov, čepic

Tovarniška zaloga
Izdatih klobukov c. kr. deavnih izdelkov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani 266 25-1

priporočajo po najnižji ceni:

Mosaik (chamotni) tlak

za cerkve. Pripoznana spričevala od že napravljenih tlakanj so na razpolago.

Lončene peči vsake barve.

Zarezane strešnike, najboljše in najcenejše kritje.

Roman in Portland cement.

Cevi iz kamenine za vodovode, stranišča itd.

Nasade za dimnike.

Drainage cevi za sušenje močvirnih zemljišč.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek za prečastito duhovščino

„pri rudečem križu“ 623 52-20

Viljema Skarda

IV., Wattergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28
priporoča za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško ter redovniško obleko za duhovnike

kot: Havelock, vrhne suknje, duhovniške suknje itd.

Liturgično opravo

natančno po cerkvenih predpisih izvršeno:

birete, kolarje, naprsnice, vsakovrstne duhovniške čepice.

Paramente preskrbuje po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz najboljšega, trpežnega blaga, natančno izdelano; neugajajoče vzame se nazaj.

Plačlje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago. Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Dunajska borza.

Dne 5. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld.	55	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98		40	
Zlata renta 4%, davka prosta	120		20	
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97		90	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	993		—	
Kreditne akcije, 160 gld.	353		75	
London, 10 funtov strl.	124		90	
Napoleonor (20 fr.)	9		93	
Cesarski cekini	5		90	
Nemških mark 100	61		17 1/2	

Dne 4. maja.

Ogerska zlata renta 4%	119	gld.	25	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95		20	
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147		50	
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158		—	
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197		50	
Zastavna pisina avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98		50	
4% kranjsko deželno posojilo	97		60	
Kreditne srečke, 100 gld.	196		25	
St. Genois srečke, 40 gld.	70		50	

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142	gld.	75	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18		75	
Rudolfove srečke, 10 gld.	22		50	
Salmove srečke, 40 gld.	74		—	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50		—	
Ljubljanske srečke	23		25	
Akcije angio-avstrijske banke, 200 gld.	150		50	
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 3005	104		75	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104		75	
Papirnih rubeljev 100	133		75	

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjša dobitk. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego, kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.